

Változást sürgetnek a Fiatalk Gazdák a termákvíz szabályozásban!

Indokolatlan versenyhátrányt okoz a magyar kertészeti ágazatnak a termákvíz használat jelenlegi magyar szabályozása

Sajtóközlemény

A kertészeti ágazatban a termákvíz fűtési célú felhasználása nagy hagyományokkal rendelkezik. A hajtatósos (fólia, üvegház) fűtött kertészetek kiváló minőségű termékeket állítanak elő, jelentős mértékben járulnak hozzá az agrárexportéhoz és a tevékenység kézimunka igénye miatt komoly foglalkoztatói is a vidéki térségnek.

A jelenleg érvényes szabályozás szerint a 2012-től a termákvíz használató kertészeteknek vissza kell sajtolniuk a földbe az általuk kitermelt és felhasználó vizet. Ez a szabály minden termelő, víznyerő kút esetén százmillió mértékű, a Fiatalk Gazdák szerint indokolatlan beruházásra kényszeríti a vállalkozásokat. Megjegyezzük, hogy az erre vonatkozó utolsó jogszabályt, a 147/2010. (IV. 29.) kormányrendeletet 2010. április 29-én, a választások után, már ügyvezető kormányként fogadta el az előző kormány.

A kitermelt és felhasználó termákvíz kezelésének vannak alternatív, kisebb beruházás igényű, olcsóbb felszíni kezelési megoldásai. Ennek során hűtő-pihentető tavakban történik termákvíz tárolása, kezelése és csak ez után kerül a használat termákvíz az élővizekbe. Ennek a vízkezelési megoldásnak több évtizedes gyakorlata van, az eredmények pozitívak, a hűtő-pihentető tavakban és környékükön komoly élővilág alakult ki. Az elmúlt évtizedek tapasztalatai nem támasztják alá a környezetvédelmi aggályokat.

Az előbbieket erősíti meg a szomszédos Szlovákia szabályozási és termelési gyakorlata. A szlovák szabályozás szerint a termákvíz nem minősül szennyvíznek, kitermelése az öntözővízzel esik egy megítélés alá. Így a használat termákvíz egy rövid hűtés után közvetlenül az élővizekben engedik az ottani vállalkozások. Nincs jele Szlovákiában annak, hogy ez a több évtizede követett gyakorlat környezetkárosító hatással járna.

A termákvíz használató magyar vállalkozásoknak különböző, állami járadékokat, járulékokat, bírságokat is meg kell fizetniük. A vízkészlet-használati járulékat 34 Ft/m³, a bányajáradék 5 Ft/m³, a vízszennyezési bírság 3 Ft–240 Ft/m³ lehet, különböző feltételek fennállása esetén, a vízkormányzás díja legalább 5 Ft/m³. Ezek összességében minimálisan 47 Ft/m³ állami terhet jelentenek a felhasználó termákvíz után, de ez az összeg szélsőséges esetben akár 290 Ft/m³ is lehet.

Ezeket a terheket is érdemes összevetni a szlovákiai szabályozással. A szlovák kormány 2008-ban módosított 755/2004 rendelete szerint a felhasználó termákvíz után 7 forint/m³ mértékű díjat kell fizetnie a vállalkozásoknak. Ezen túl más fizetési kötelezettsége a vállalkozásoknak nincs. További könnyítés, hogy havi 1.250 m³ termákvíz felhasználásáig a vállalkozás mentes a fizetési kötelezettség alól.

Az előbbi példák is alátámasztják azt, hogy a mezőgazdasági célú termákvíz felhasználásra vonatkozó magyar jogi szabályozás túlzó és semmiképpen nem indokolható az EU tagságunkból adódó kötelezettségekkel. A szomszédos Szlovákia is ugyanannak az Európai

Uniónak a tagja, sőt egy időben csatlakozott ahhoz Magyarországgal. Így meglepő volna, ha eltérő szabályok vonatkoznának a Duna jobb, illetve bal partján elterülő országokra. Ez a példa a gyakorlatban is megmutatja hogy nem állja meg a helyét az az állítás, miszerint az EU szabályozás miatt lenne kötelező a felhasznált termálvíz visszasajtolása.

A termálvíz használat miatt fizetendő díjak ügye szintén megfontolást igénylő kérdés. A szlovák hajtatószekély a magyar határhoz közeli régióban zajlik. Így a szlovák termelők azonos vízbázist használnak, mint a magyar termelők, közel azonos termőhelyi adottságok mellett termelnek, sőt a piacaik is lényegében azonosak az áruházláncok beszerzési, logisztikai gyakorlata miatt. Ezzel egy időben a kötelező visszasajtolás bevezetésével a magyar termelőt értelmetlen, indokolatlan jogszabályi előírások fenyegetik és többszörös állami terheket kell kitermelnie a tevékenysége során.

A magyar kertészeti ágazatra nagyon komoly negatív hatást gyakorolt az idei év zöldség botránya és az abból, valamint a gazdasági válságból adódó fogyasztás csökkenés. Félő, hogy az elmúlt évek lassú termőfelület csökkenése az idei évben felgyorsul, számos kertészeti vállalkozás lesz kénytelen felhagyni a tevékenységével.

A mezőgazdaságban felhasznált termálvízre vonatkozó szabályozás átalakítása segítség a vállalkozásoknak. Ez ráadásul úgy jelenthet támogatást, hogy az kívül esik az EU Közös Agrárpolitikájának szabályozási körén, nemzeti hatáskörben megtehető.

A kormányprogram az előttünk álló években bővülő munkahelyekkel számol a mezőgazdasági ágazatban. Ezeknek az új munkahelyeknek a jelentős részét csak a kertészeti ágazat képes megteremteni. (Egy hektár termálvízzel fűtött, folyamatosan működő üvegház 10-15 ember foglalkoztatását igényli egész évben.) Jelenleg azonban már sajnos más a tét. A tét az, hogy meg tudjuk-e tartani a meglévő munkahelyeket a kertészeti ágazatban. Csak ha a jelenlegi válságos helyzetén túljut az ágazat, akkor lehetséges a munkahelyek bővítése. Ehhez azonban gyors és hatékony állami, kormányzati intézkedésekre van szükség.

A Fialat Gazdák az kérik, hogy még az ősz folyamán történjenek meg azok a jogszabály változások, amelyek hosszabb távon is kiszámíthatóvá teszik a termálvíz használatát a mezőgazdaságban. Így kérjük, hogy a kötelező visszasajtolásra vonatkozó törvényi és rendeleti szabályokat helyezték hatályon kívül. Ezen túl kérjük, hogy a mezőgazdasági célú termálvíz használatához kapcsolódó állami terheket csökkentsék olyan alacsony szintre, amelyek mérséklék a vállalkozások piaci versenyhátrányát.

A Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége – AGRYA nyitott arra és igényli, hogy a kéréseihez kapcsolódó szakmai egyeztetéseken részt vegyen.

A kertészeti ágazat jelenlegi nehéz helyzetének rendezésében a termálvíz ügy megoldása csak egy elem. Emiatt az átfogó rendezéshez is javaslatokkal kívánnak a Fialat Gazdák hozzájárulni. Az AGRYA 2011. szeptember 23-án Budapesten szakmai találkozót szervez fiatal kertészeknek. Ezen az események bemutatásra kerülnek az AGRYA javaslatai a kertészek helyzetének javítására.

Budapest, 2011. szeptember 4.

Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége - AGRYA